

Številka: U-I-160/17-5
Up-911/17-9
Datum: 6. 5. 2019

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopkih za preizkus pobude in ustavne pritožbe Nedima Redžića, Francoska republika, ki ga zastopa Odvetniška družba Ilić & partnerji, o. p., d. o. o., Ljubljana, na seji 6. maja 2019

sklenilo:

- 1. Ustavna pritožba zoper sklep Vrhovnega sodišča št. I Up 47/2017 z dne 5. 7. 2017 v zvezi s sklepom Upravnega sodišča št. I U 1512/2016 z dne 25. 11. 2016 se ne sprejme.**
- 2. Ustavna pritožba zoper informativni izračun neizplačane stare devizne vloge Sklada Republike Slovenije za nasledstvo št. 004-3779/2015/3 z dne 25. 4. 2016 se zavrže.**
- 3. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 3. člena ter tretjega in četrtega odstavka 13. člena Zakona o načinu izvršitve sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi številka 60642/08 (Uradni list RS, št. 48/15) se zavrže.**

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Upravno sodišče je zavrglo pritožnikovo tožbo zoper informativni izračun neizplačane stare devizne vloge Sklada Republike Slovenije za nasledstvo (v nadaljevanju Sklad), s katerim je bilo ugotovljeno, da je pritožnik imetnik stare devizne vloge in da Republika Slovenija prevzame izpolnitev obveznosti Ljubljanske banke, d. d., Ljubljana, Glavne podružnice LB Zagreb, do pritožnika iz naslova izplačila glavnice neizplačane stare devizne vloge in obresti. Po 6. členu Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06, 62/10 in 109/12 – v nadaljevanju ZUS-1) upravni spor ni dopusten, če stranka, ki

je imela možnost vložiti pritožbo ali drugo redno pravno sredstvo, tega ni vložila ali pa ga je vložila prepozno. Ker pritožnik zoper informativni izračun ni vložil ugovora, ki ga predvideva 13. člen Zakona o načinu izvršitve sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi številka 60642/08 (v nadaljevanju ZNISESČP), je Upravno sodišče njegovo tožbo na podlagi 7. točke prvega odstavka 36. člena ZUS-1 kot nedopustno zavrglo.

2. Vrhovno sodišče je pritožnikovo pritožbo zoper sklep Upravnega sodišča zavrnilo. Pritrdilo je stališču Upravnega sodišča, da stranka ne more uveljavljati neposrednega sodnega varstva v upravnem sporu pred neodvisnim in nepristranskim sodiščem, če ni izčrpala pravnih sredstev v upravnem postopku pred organom, ki ni sodišče. Pritožnik bi moral svoje pomisleke o ustavnosti tretjega in četrtega odstavka 13. člena ZNISESČP podati v ugovoru zoper informativni izračun, saj je uporaba predvidenih pravnih sredstev primarni način za zavarovanje strankinih pravic in pravnih interesov. Kot je pojasnilo Vrhovno sodišče, se tudi v postopku verifikacije devizne vloge uporabljata 247. člen Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13 – v nadaljevanju ZUP), ki omejuje preizkus upravnega akta, zoper katerega je bilo vloženo pravno sredstvo, na del, ki ga pritožnik izpodbija, ter 253. člen ZUP, ki vzpostavlja prepoved spremembe izpodbijanega akta v škodo pritožnika. ZNISESČP v tretjem odstavku 14. člena sicer določa, da mora odločba o ugovoru vsebovati vse podatke iz informativnega izračuna, vendar to ne pomeni, da omogoča njegovo ponovno vsebinsko presojo v delu, ki mu stranka ne ugovarja, ali celo njegovo spremembo v škodo stranke ne glede na navedene določbe ZUP. Zato so po presoji Vrhovnega sodišča neutemeljene pritožnikove navedbe, da je ugovor neučinkovito pravno sredstvo, ker naj ne bi omogočal, da bi pritožnik izpodbijal le del informativnega izračuna, ki se nanaša na obresti. Pritožnikovo tožbo zoper informativni izračun pa bi bilo po presoji Vrhovnega sodišča treba zavreči tudi zato, ker jo je pritožnik vložil več kot pet mesecev po njegovi vročitvi, torej po poteku 30-dnevnega roka za vložitev tožbe v upravnem sporu iz 28. člena ZUS-1.

3. Pritožnik v ustavni pritožbi uveljavlja kršitev pravic iz 23., 25., 26., 33. in 157. člena Ustave. Navaja, da naj bi vložitev ugovora zoper informativni izračun pomenila, da informativni izračun ne postane dokončen in tako države ne zavezuje k plačilu priznanega zneska niti v nespornem oziroma neprerekanem delu. Taka ureditev naj bi bila v nasprotju s 13. členom ZUP, 25. členom Ustave, 13. členom Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 – EKČP) ter 49. členom Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (UL C 202, 7. 6. 2016), ki zagotavljajo pravico do učinkovitega pravnega sredstva. Čeprav pritožnik nasprotuje zgolj izračunu višine obresti, naj bi se z vložitvijo ugovora izpostavil ponovnemu odločanju tudi o nespornem delu informativnega izračuna (glede višine glavnice) ter podaljšanju postopka. Zato naj ugovor zoper informativni izračun ne bi predstavljal učinkovitega pravnega sredstva. Svojih pravic naj ne bi mogel učinkovito zaščititi drugače kot z vložitvijo tožbe v upravnem sporu. Upravno sodišče bi pri predhodnem preizkusu tožbe moralo upoštevati, da ugovor kot drugo pravno sredstvo ne zagotavlja instančnosti,

pritožba pa naj ne bi bila možna, saj tretji odstavek 15. člena ZNISESČP določa, da zoper odločbe Sklada pritožba ni dovoljena, dopusten pa je upravni spor. Ker naj bi upravni spor v obravnavanem primeru kot drugo pravno sredstvo nadomeščal pravico do pritožbe, naj bi Upravno sodišče (posledično pa tudi Vrhovno sodišče) z zavrnjenjem tožbe kršilo 23., 25. in 157. člen Ustave. Ureditev ugovora, ki naj ne bi omogočala, da bi informativni izračun v nespornem delu postal dokončen in pravnomočen, naj bi nesorazmerno posegala v pravico do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave. Kršen naj bi bil tudi 26. člen Ustave, saj naj obresti, ki so bile pritožniku priznane z informativnim izračunom, ne bi dosegale višine obrestne mere, ki naj bi izhajala iz 159. točke obrazložitve sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice (v nadaljevanju ESČP) v zadevi *Ališič in drugi proti Bosni in Hercegovini, Hrvaški, Srbiji, Sloveniji in Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji* z dne 16. 7. 2014 (v nadaljevanju zadeva *Ališič*), zato naj bi bil pritožnik s takim izračunom obresti oškodovan.

4. Pritožnik vlaga pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 3. člena ter tretjega in četrtega odstavka 13. člena ZNISESČP. Glede prvega odstavka 3. člena ZNISESČP navaja, da je višina obresti, ki se izračunava po navedeni določbi, v neskladju s 14., 22., 26. in 33. členom Ustave ter sodbo ESČP v zadevi *Ališič*. Zaradi prenizko določene višine obrestne mere naj bi pobudnik prejel nižjo odškodnino od dejanske škode, ki naj bi mu nastala, ker sredstev ni mogel uporabljati.

5. Tretji in četrti odstavek 13. člena ZNISESČP sta po pobudnikovem mnenju v neskladju s 23., 25. in 157. členom Ustave, saj naj ne bi omogočala učinkovite zaščite pravic, ne da bi se upravičenci izpostavili tveganju ponovnega odločanja tudi o nesporni višini glavnice. Domneva o odpovedi tožbi v upravnem sporu, ki velja v primeru nevložitve ugovora zoper informativni izračun, naj bi upravičence silila k odpovedi njihovim ustavnim pravicam do sodnega varstva, pravnega sredstva ter do upravnega spora, saj naj si marsikateri upravičenec iz ekonomskih in socialnih razlogov ne bi mogel privoščiti, da se z vložitvijo ugovora izpostavi tveganju, da mu niti glavnica po informativnem izračunu ne bo izplačana. Pobudnik meni, da bi moral ZNISESČP, tudi zaradi varstva pravice do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave, omogočati, da bi lahko upravičenci vložili pravno sredstvo, s katerim bi lahko izpodbijali le del informativnega izračuna, v nespornem delu pa bi jim bilo omogočeno razpolaganje z njihovo lastnino (deviznimi vlogami).

B. – I.

6. Odločitev Vrhovnega sodišča o zavrnitvi pritožbe zoper sklep Upravnega sodišča o zavrnjenju tožbe temelji na dveh stališčih, in sicer: (1) pritožnik zoper informativni izračun neizplačane stare devizne vloge ni vložil ugovora po tretjem odstavku 13. člena ZNISESČP, zato upravni spor ni dopusten (prvi odstavek 6. člen ZUS-1), in (2) pritožnik je tožbo zoper informativni izračun vložil pet mesecev po njegovi vročitvi, zato bi jo bilo treba v vsakem primeru zavreči kot prepozno. Po ustaljeni ustavnosodni presoji mora pritožnik v primeru, ko izpodbijana sodna odločba temelji na dveh (ali več) nosilnih

stališčih, za uspeh z ustavno pritožbo izkazati protiustavnost obeh (oziroma vseh) stališč.¹ Te zahteve pritožnik v ustavni pritožbi ni izpolnil.

7. Pritožnik z navedbami o neučinkovitosti ugovora (katerega vložitev po njegovem mnenju ne bi smela biti procesna predpostavka za vsebinsko obravnavo tožbe v upravnem sporu) smiselno napada zgolj prvo od navedenih stališč Vrhovnega sodišča. Da bi bilo stališče o nepravočasnosti tožbe v neskladju s kakšno človekovo pravico ali temeljno svoboščino, pritožnik ne zatrjuje. Ker pritožnik drugega nosilnega stališča, ki je bil samostojen razlog za zavrnitev pritožbe in potrditev sklepa Upravnega sodišča o zavrženju tožbe, ne izpodbija, tudi če bi izkazal protiustavnost prvega stališča, to ne bi moglo vplivati na uspeh njegove ustavne pritožbe.

8. Glede na navedeno Ustavno sodišče ustavne pritožbe zoper sklep Vrhovnega sodišča v zvezi s sklepom Upravnega sodišča ni sprejelo v obravnavo, ker niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 55.b člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) (1. točka izreka).

9. Ustavno sodišče je ustavno pritožbo zoper informativni izračun neizplačane stare devizne vloge Sklada zavrglo, ker pravna sredstva niso izčrpana (2. točka izreka).

B. – II.

10. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

11. Izpodbijani prvi odstavek 3. člena ZNISESČP, ki določa višino obresti od neizplačane stare devizne vloge za posamezna obdobja ter metodo obračuna obresti, ne učinkuje neposredno.² V primerih, ko izpodbijani predpis ne učinkuje neposredno, se lahko pobuda vloži šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS (glej sklep Ustavnega sodišča št. U-I-275/07 z dne 22. 11. 2007, Uradni list RS, št. 110/07, in OdlUS XVI, 82). Pobudnik je sicer vložil ustavno pritožbo zoper informativni izračun Sklada, ki temelji na prvem odstavku 3. člena ZNISESČP, vendar jo je Ustavno sodišče zaradi neizčrpanja pravnih sredstev zavrglo. Zato pobudnik iz razlogov, navedenih v citiranem sklepu Ustavnega sodišča, ne izkazuje pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti navedene zakonske določbe.

---

¹ Primerjaj odločbi Ustavnega sodišča št. Up-688/05 z dne 7. 6. 2007 (Uradni list RS, št. 55/07, in OdlUS XVI, 89) ter št. Up-2595/08 z dne 23. 9. 2010 (Uradni list RS, št. 86/10).

² Glej sklepa Ustavnega sodišča št. U-I-60/16 z dne 3. 5. 2016 in št. U-I-44/17 z dne 29. 3. 2018.

12. Pobudnik svoj pravni interes za začetek postopka za oceno ustavnosti tretjega in četrtega odstavka 13. člena ZNISESČP, na katerih med drugim temeljita izpodbijana sklepa Upravnega in Vrhovnega sodišča, prav tako utemeljuje z vloženo ustavno pritožbo. Pobudnik, kot je bilo pojasnjeno, z ustavno pritožbo ne more biti uspešen, saj ni izpodbijal protiustavnosti obeh stališč, na katerih temelji izpodbijana odločitev Vrhovnega sodišča. Odločitev o pobudi za začetek postopka za oceno ustavnosti tretjega in četrtega odstavka 13. člena ZNISESČP zato ne bi mogla vplivati na presojo zatrjevanih kršitev človekovih pravic ali temeljnih svoboščin v ustavni pritožbi, ki se nanašajo zgolj na eno od dveh nosilnih stališč. Tudi če bi bila pobuda utemeljena, bi še vedno obveljalo drugo (neizpodbijano) stališče Vrhovnega sodišča, da je bila tožba v upravnem sporu vložena prepozno. To pomeni, da se pobudnikov pravni položaj tudi z morebitno ugoditvijo pobudi ne bi izboljšal. Zato z vloženo ustavno pritožbo ne izkazuje pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti tretjega in četrtega odstavka 13. člena ZNISESČP.

13. Ker pobudnik ne izkazuje pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti izpodbijanih zakonskih določb, je Ustavno sodišče njegovo pobudo zavrglo (3. točka izreka).

C.

14. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi drugega odstavka 55.b člena in pete alineje prvega odstavka 55.b člena ter tretjega odstavka 25. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Rajko Knez
Predsednik